

κρυζε τὴ θάλασσα ἀπὸ τὸ Φάρο πού ὁ πατέρας τῆς εἶταν ἐπιστάτης καὶ τὸ μάτι τῆς χανότανε στοῦ ὠκεανοῦ τ' ἀτέλειωτα.

Ἡ θάλασσα καὶ τὰ ὄνειρά τῆς εἶχαν γίνῃ ἓνα.

Ποτὲ δὲν εἶχε ταξιδίφη, ἀλλ' ἴσως γι' αὐτὸ περισσότερο ἢ θάλασσα τὴν τραβοῦσε πρὸς τὸ ἄγνωστο, τὴν τραβοῦσε καὶ σύγκαίρα τὴν τρώμαζε.

Ἐκεῖ στὸ φάρο, μέσα στὰ ὄνειρά τῆς, γνώρισε καὶ τὸν ἄνθρωπο πού τοῦ ὑποσχέθηκε νὰ γίνῃ δικιά του. Καὶ τὴν ὑπόσχεση τὴν ἔδωσε τὴν ἴδια τὴ βραδυὰ πού αὐτὸς σκότωσε τὸν καπετάνιο του, ἐνῶ τὰ ἔξερε αὐτὴ! ὅλα, τῆς εἶχε πῆ ὁ ἴδιος.

— Καὶ σ' ἓνα τέτιον ἄνθρωπο ἔδωκες ὑπόσχεση; Τῆς λέει ὁ ἄντρας τῆς, ὅταν τοῦ κάνει αὐτὲς τίς ἐξομολόγησεις.

— Δὲν μποροῦσα νὰ κάνω κι' ἄλλιως, ἤμουνα δίχως θέληση μπροστά του, μὲ τραβοῦσε καὶ μὲ τρώμαζε σύγκαίρα.

Καὶ αὐτὸς λοιπὸν σὰν τὴ θάλασσα...

★

Ἐπειτα παρακάτου λέει, ὅτι μιλούσανε μαζί οἱ δύο τους ὅπου κι ἂν βρισκόντουσαν μόνο γιὰ τὴ θάλασσα, γιὰ τὰ μπουρίνια, γιὰ τίς σκοτεινὲς βραδιές, μὰ καὶ γιὰ τίς μπουνάτσες καὶ γιὰ τίς λιόλουστες μέρες. Ὅποτε λέγαν γιὰ τίς φάλαινες, τίς φώκες, γιὰ τοὺς γλάρους, τὰ σκυλόφαρα καὶ γιὰ ὅ,τι ἄλλο βρίσκεται στὸν ἀπέραντο ὠκεανό.

— Καὶ τότε μοῦ φαινότανε, λέει ἡ Ἑλλίδα, ὅτι ὅλα αὐτὰ τὰ ὄντα θὰ εἶναι ἀπὸ τὴν ἴδια γεννιά πού εἶναι καὶ αὐτός.

— Καὶ γὼ στὸ τέλος νόμισα, ὅτι καὶ γὼ εἶμουν τοῦ ὠκεανοῦ πλάσμα.

★

Τώρα τρία χρόνια παντρεμένη μέσα στοὺς τέσσερις τοίχους τοῦ σπιτιοῦ τῆς, ὅπου μόνο ψάρια τοῦ γλυκοῦ νεροῦ βλέπει μέσα στὸ ψυροτρόφι, ἄλλο δὲ σκέφτεται παρὰ τὴ θάλασσα καὶ τὸ παλιό τῆς φίλο μ' ὅλα τὰ δέκα χρόνια ποῦχει νὰ τὸν δῇ. Δὲν μποροῦσε νὰ συνηθίσῃ σ' αὐτὴ τὴν καινούργια κατάστασι.

— Δὲ σοῦ φαινόταν ὅτι τὰ μάτια τοῦ παιδιοῦ μας, πού πέθανε λίγους μῆνες ὕστερα ἀπὸ τὴ γέννα του, μοιάζαν μὲ τὴ θάλασσα, ἄλλαζαν τὸ χρῶμα τους ὅπως ἄλλαζει καὶ κίνη τὸ δικό τῆς;... Μοιάζαν μὲ τὰ μάτια κεινοῦ.

φορὰ οἱ Ἀθηναῖοι, καθὼς ὕστερα κι' ὁ Κλεομένης ὁ Σπαρτιάτης, συμπράττοντας μὲ τὸ ἀντιθέτο τους κόμμα σ' ἐποχὴ περισπασμῶν, κι' ὄχι μοναχὰ ἔξορι-σαν τοὺς ζωντανούς, παρὰ ξέθαψαν καὶ τῶν πεθαμένων τὰ κόκκαλα καὶ τὰ πέταξαν ὅξω ἀπὸ τὰ σύνορα.

127. Ἀπὸ λοιπὸν τὸ μολυσμὸ ἀπαιτοῦσαν οἱ Λάκωνες νὰ διωχτῇ τάχα ἀπὸ ζῆλο πρὸς τὸ θέλημα τῶν θεῶν (10), ἀληθινὰ ὅμως ἐπειδὴ ἤξεραν τὸν Περικλῆ τοῦ Ξανθίππου πὺς τὸν ἄγγιζε ἀπὸ τὸ μέρος τῆς μητέρας του καὶ νόμιζαν πὺς, ἂν ἀφ' αὐτοῦ ἔξοριστε, θὰ βροῦν ἀντίκρου μαλακώτερους τοὺς Ἀθηναίους. Ὅχι πὺς περίμεναν καὶ τόσο νὰ πάθει τί-ποτα τίτιο, ὅσο θαρροῦσαν θὰν τὸν κακοβάλλουνε μὲ τοὺς πατριώτες τους, πὺς τάχα μέρος χρωστοῦν τὸν πόλεμο καὶ στὸ δυστύχημά του. Γιατὶ ὄντας ὁ ση-μαντικώτερος τῆς ἐποχῆς τοῦ Ἀθηναίου καὶ κανο-νιστῆς τῆς πολιτικῆς τοῦ τόπου ἀντίστανε αἰώνια στοὺς Λάκωνες, καὶ δὲν ἔφινε καμιὰ παραχώρησι, παρὰ ἐσπρωχνε τοὺς Ἀθηναίους στὸν πόλεμο.

Α. Π.

40) Τοῖς θεοῖς. Κοιμῶ τῇ βαφ.

— Ποτὲ δὲ θὰ μπορέσω, πρέπει νὰ τὸ καταλάβω τώρα, νὰ γίνω ἡ πραγματικὴ γυναῖκα σου, λέει τ' ἄντρας τῆς.

★

Ἐδῶ βλέπουμε πάλι σ' αὐτὸ τὸ δρᾶμα τὴν κυρίαρχη ἰδέα τοῦ Ἰψεν γιὰ τὴν ἐλευθερίαν τοῦ ἀτόμου, μιὰ ἐλευθερίαν πού πρέπει παντοῦ σ' ὅλες τῶν ἀνθρώπων τίς σχέσεις νὰ ὑπάρχῃ καὶ ἀκόμα περσό-τερο στὸ γάμο πού κανονίζει τὴ σχέση δυὸ ἀνθρώπων γιὰ ὁλόκαιρη τὴ ζωὴ.

Τὴ λευτεριά ἀγναντεύει καὶ ἡ Ἑλλίδα ὅταν κοιτάζει τὴ θάλασσα, τὸ ἀπεριόριστο αὐτὸ στοιχεῖο πού ὅλη τὴ γῆς περικυκλῶνει καὶ ὅλο τὸν κόσμον ἔχει δικό του.

Ἡ θάλασσα εἶναι ἐκείνη πού σκορπάει μὲ τοῦ πολιτισμοῦ τὴν πρόοδο σ' ὅλη τὴν οἰκουμένη τὴ λευτεριά. Αὐτὴ μὲ τὸ θυμὸ τῆς καταστρέφει, ὅ,τι ἐμπόδιο βρεῖ μπρὸς τῆς. Κανένας κατακτητὴς δὲν μπόρεσε οὔτε ἓνα κομμάτι τῆς νὰ κανὴ δικό του· τὰ κύματα θὰ παρασέρναν κάθε σημάδι πού θᾶδειχνε τὰ σύνορα στὰ νερένια του βασιλεία.

Εἶναι πάντα λεύτερη γιατί ἔχει τὴ λευτεριά μέσα τῆς.

Θάλασσα θὰ πῇ λευτεριά.

Ἀλλὰ καθὼς ἡ θάλασσα ἐνῶ σὲ βάζει σὲ πειρασμό, σὲ τραβάει καὶ σὲ σέρνει στὸ ἄγνωστο, σύγκαίρα σὲ τρώμαζε μὲ τοὺς κιντύνους τῆς καὶ τὴν ἀτέλειωτη ἔχτασή τῆς, ἔτσι καὶ ἡ λευτεριά ἐνῶ ἀπὸ τὴ μιὰ μεριά σὲ βάζει σὲ πειρασμό σὲ τραβάει καὶ σὲ παρασέρνει, ἀπὸ τὴν ἄλλην ὅταν συλλογιστῇς τίς διαφορὲς δυσκολίες, ὅταν σκεφτῇς τίς διαφορὲς εὐθύνες, ὅλα αὐτὰ πού σὰ Μοῖρα τὸν ἄνθρωπο βαρύνουν, ἄμέσως ἔρχεσαι στὰ σύγκαλά σου.

Ἡ ἐλευθερία γίνεται ἐλευθεριότητα γιὰ ὅποιον δὲν ξέρε νὰ λογαριάσῃ καλὰ ὅλες τῆς τίς συνέπειες, λέει κάπου ἄλλου ὁ Ἰψεν.

★

Καὶ νὰ τώρα στὴν Ἑλλίδα, τὴν Κυρά τῆς Θάλασσας, φανερώνεται ὁ παλιὸς φίλος, ὁ ναυτικὸς ἐκείνος πού στὰ μάτια τῆς φαινόταν ὅτι βγαίνει ἀπὸ τὴ θάλασσα, γιὰ νὰ τὴ λευτερώσῃ καὶ νὰ τῆς δείξῃ τὸ ἄγνωστο.

Εἶναι ἡ στιγμή αὐτή, στιγμή τρώμου ἀρχαίας τραγωδίας. Ἡ δράση πού ἴσα μὲ τώρα μᾶς παρα-ερνε, μᾶς τραβοῦσε, τώρα μᾶς τρώμαζε, παίθ-

νοῦμε καὶ μῆς στὸ φνέρωμα τοῦ ξένου κάτι ἴδιο σὰν τὴν Ἑλλίδα.

Τὸ πρόσωπο ὅμως αὐτὸ, ὅσο συμβολικὸ καὶ ἂν φαίνεται, ὅσο καὶ ἂν συμβολίζῃ τὸν ἀπαιτητὴ τῆς λευτερίας τοῦ ἀτόμου, τὸ φέρνει ὁ Ἰψεν τόσο φυσικὰ καὶ τόσο καλὰ προετοιμάζει τὴν εἰσοδὸ του, ὥστε δὲ μᾶς κάνει τὴν ἐντύπωσι τοῦ ἀφύσικου. Ἄν μάλιστα σκεφτοῦμε, ὅξω ἀπὸ τὰ σύμβολα, ὅτι αὐτὸς εἶναι ναυτικὸς, ἓνας ἄνθρωπος πού πάντα στὴ θάλασσα ἔζησε, μακριὰ ἀπὸ κάθε κοινωνικὸ περιορισμό, θὰ δοῦμε ὅτι δὲν εἶναι καθόλου παράξενο αὐτὸς νὰ γυρίζῃ καὶ νὰ ζητᾷ τὴν ἐκπλήρωσι τῆς ὑπόσχε-σης, πού πῆρε ἀπὸ μιὰ γυναῖκα μιὰ μέρα σὲ μιὰ ἄκρη γῆς πού βρεχόταν ἀπὸ τοῦ ὠκεανοῦ τὰ κύματα. Πρέπει κανεὶς νὰ ζήσῃ μὲ τίτιους ἀνθρώπους γιὰ νὰ δῇ πόσο ἡ ἀφέλειά τους τρέχει μπρὸς ἀπὸ τὴν ἀπρασιμένη πρόδο τῶν γραμματισμένων. Δὲ βασανίζουν πολὺ τὰ πράγματα, γι' αὐτοὺς δὲν ὑπάρχει ἀπόφασι παρὰ ἐχτέλεσι. Αὐτὸ ζητᾷ καὶ ἡ δου-λειά τους.

Μόλις φανερώνεται, ἡ Ἑλλίδα, καθὼς εἶπαμε, τραβιέται καὶ μένει δίχως θέλησι, ἀλλ' ἴσα μὲ τὴ στιγμή πού ὁ ἄντρας τῆς τῆς δίνει τὴ λευτεριά καὶ τὴν ἀφίνει ν' ἀντικρύσῃ μονάχη τῆς ὅλες τίς συνέ-πειες καὶ τίς εὐθύνες. Τότε ἀφίνει στὴ μπάντα κάθε ὄνειρο καὶ λέει τοῦ ἀντρός τῆς:

— Τώρα εἶμαι δικιά σου, γιατί ἔρχομαι σὲ σίνα θεληματικὰ, τώρα εἶμαι λεύτερη, μπορῶ νὰ διαλέξω. εἶμαι ἓνα ὄντο πού ἔχει τὴν εὐθύνη στὶς πράξεις του.

Κι' ἀμέσως ὁ Ἰψεν προφαίνει νὰ μᾶς δείξῃ τὴν ἀλλαγὴ σὲ μερικὰ ἀγάπης λόγια πού ἡ ἡρώισσά του λέει στὴν Ἑλλίδα, στὴ μικρὴ κόρη τ' ἀντρός τῆς τὸ Ἰψενικὸ αὐτὸ διαβολάκι. Εἶναι τὰ πρῶτα ἀγά-πης λόγια πού ἀκούει ἀπὸ τῆς μητρικῆς τὸ στόμα, ὕστερα ἀπὸ τρία χρόνια, καὶ κρατοῦσε γι' αὐτὸ κρυφὸ παράπονο.

Τώρα ἡ Ἑλλίδα πλαθεὶ γύρω τῆς μιὰ νύξ ζωὴ. Δὲν μπορεῖ κανεὶς νὰ ζήσῃ ὅπως λαχτάρησε.

— Ὅταν γίνεται κανεὶς στεριανὸς δὲ βρίσκει πάλι εὐκολα τὸ δρόμο πού πάει στὴ θάλασσα, λέει ἡ ἴδια στὸν καθηγητὴ Ἀρνωλμ πού θὰ πάρῃ γυ-ναῖκα του τὴν προγονὴ τῆς Μπολέττα.

★

Σύγκαίρα μὲ τὴ λύσι ὁ συγγραφεὴς μᾶς φέρνει τὴν ἔνωσι αὐτὴ γιὰ νὰ μᾶς δείξῃ ἴσως τὴν ἀντί-θεση πού βρίσκονται οἱ δυὸ χαραχτῆρες, ὁ πραχτι-

— Ἡ σκά φη εἶ ναι σκά φη, καὶ τὰ σὺ κα σὺ κα.

— Ἡρ θε πὰ λε Πα σκα λιὰ μὲ τὰρ νι καὶ μὲ ταῦ γά.

κρόκος, κρότος, κλα δι, κλει δι, κλη μα, κρι-μα, κρα νί ο, θρα νί ο, κλά δος, κά δος, κλώ-νος, κῶ γος, κρα τῶ, κρά ζω, κρίνω, κλαίω, κλα δέω, κλει δῶνω, κρυώνω.

Τὸ κλη μα κλα δέω εἶται τὴν ἄ νοι ξη. Μὲ τὸ κλα δει τή ρι κλα δέω ου νε τὰ κλα διὰ καὶ τὰ κλω νά ρια. Τὸ κλη μα κά νει πρῶ τα ἀ-γου ρί δες. Ἡ ἄ γου ρί δα γί νει ται στα φύ λι. Ἀ πὸ τὰ στα φύ λια γί νει ται τὸ κρα σί.

Ὁ κρόκος τοῦ αὐ γοῦ εἶ ναι κί τρι νος. — Μὲ τὸ κλει δι κλει δῶ νει ται ἡ κλει δα ριά. — Τὸ λου λού δι τοῦ κρι νου εἶ ναι μυ ρου δᾶ το.

Ἐ χω ἔ να βα ρε λά κι, κ' ἔ, ρει δυὸ λο γιῶ κρα σά κι.

πλά κα, πλά τη, πλῆ θος, πλῆ γῆ, πλώ ρη, πρῶ τη, πρῆ νος, πρᾶ σο, πλύ νω, πνί γω, λί-μνη, πρύ μη, πλά τα νος, πρᾶ σι νος, κα πνί-ζω, πρέ πει, πλέ χνω, πρό βα το.

ΡΩΜΑΙ-ΚΟ ΑΝΑΓΝΩΣΜΑΤΑΡΙ

ΑΡΦΑΒΗΤΑΡΙ

Βραβεμένο στὸ διαγωνισμὸ τοῦ «Νουμᾶ»
(Κοίταξε φύλλα 205 καὶ 206 τοῦ «Νουμᾶ»)

ΔΥΟ ΣΥΦΩΝΑ

ΜΕ ΦΩΝΗΝΤΟ Ἡ ΔΙΦΤΟΓΓΟ

σχύλος, στῦλος, σπίνος, σκῆνος, σκέπη, στέγη, σφυρί, σκoi νι, Πάσκα, σκά φη, σπῖ-θα, σφήνα, στόμα, στε νος, κᾶσκι νο, κά-στα νο, σκε πᾶ ζω, νυ στᾶ ζω, στέκουμαι.

Ὁ σχύλος εἶ ναι πι στὸ ζῶ ο. Ὁ σχύ-λος ἔχει κε φά λι, κορ μι, τέσ σε ρα πό δια καὶ οὐ ρά. — Τὸ σῶ μα τοῦ σχύλου εἶ ναι τρι-χω τῶ. — Ὁ σχύλος τὴ νύ χτα στὰ σκοτει να γαυ γί ζει. — Φυ λά ει τὸ σπῖ τι.

κός της Μπολέττας και ο φανταστικόπληχτος ύστερικός της 'Ελλιδας.

Η Μπολέττα για να φύγει από το σπίτι αυτό, που είναι γι' αυτήν σαν ξένο, για να γνωρίσει τον κόσμο, παραδίδεται να κάμει άντρα της τον παλιό της καθηγητή, πράμα που αν της τόλεγαν άλλοτες θα τόπερνε για άστεϊο.

Έτσι αφήνει χωρίς καμιά ελπίδα το συφοριασμένο και άρρωστιάκη Λύνκσαντ που του φαίνεται ότι αν τον σκίφτεται και τη σκίφτεται θα γυρίση εκεί μια μέρα μεγάλος καλλιτέχνης.

Και αυτός εΐταν μια φορά θαλασσινός, ένα ναβάγιο μάλιστα στάθηκε αίτια της άρρώστειάς του, μα τώρα είναι φχαριστημένος γιατί έτσι αναγκάστηκε 'ν' άφιση τελειωτικά τη θάλασσα και να μείνη λυώτερος στο τεχνικό του ξετύλιγμα.

Τί θαμάσια που σατυρίζει εδώ ο Ίψεν, στον άρρωστο και ιδεολόγο αυτό νέο, τους άρρώστους της σημερινής κοινωνίας που με όλα τα μεγάλα όνειρά τους δε θα μπορούσαν ποτέ να κάνουν τίποτα στη ζωή.

Έπληγαν στη θάλασσα, ή θάλασσα δε τους δέχτηκε, ναβάγησαν, άρρώστησαν εξ αίτιας της, και τώρα είναι φχαριστημένοι για την άρρώστειά τους αυτή επειδή φαντάζονται ότι τώρα θα μπορούσαν κάτι να κάνουν!... είναι φχαριστημένοι που άφισαν τη θάλασσα!

Μου φαίνεται άσχημο να κλείσω τη μελέτη μου χωρίς να πω δυό λόγια στους ήθοποιούς που θα παίξουν αυτό το έργο.

Η 'Ελλίδα είναι, καθώς είδαμε, μια ύστερική και νεβρική γυναίκα που ζή με την φαντασία της και τα όνειρά της μέσα όμως στον περιορισμό που βρίσκεται λαχταράει τη λευτεριά της και σ' αυτή άπάνω πλάθει όνειρα.

Δεν ξέρω ποιά θεατρίνα θα παίξη αυτό το μέρος, σαν καλλιτέχνηδα όμως που είναι θα πόθησε και αυτή πολλές φορές τη λευτεριά της και πολλά όνειρα θα έπλασε μέσα στις οικογενειακές και τις άλλες της ζωής στενοχώριες και μέσα στους κοινωνικούς περιορισμούς που την έμποδίζουν να ενεργή σύμφωνα με τη θέλησή της για της τέχνης της το ξετύλιγμα. Αυτό γίνεται σε κάθε τεχνίτη, γιατί ή Τέχνη θέλει πρώτα απ' όλα λευτεριά.

Στη λευτεριά αυτή τη ματιά της άς ρίξη, τα όνειρά της άς θυμηθεί, όταν θα βγή να παίξη, και θα πετύχη.

Χρειάζεται ακόμα μεγάλη προσοχή στον ήθοποιό που θα παίξη το ρόλο του Βάνζελ.

Αυτός είναι ένας συγκαταβατικός χαρακτήρας που αγαπάει τη γυναίκα του με όλη την ήρεμία της γεροντικής ηλικίας, αλλά άς μη ξεχνάμε ότι είναι και γιατρός και δεν την κοιτάζει μόνο τα γυναικά του αλλά και σαν άρρωστή του, και στο τέλος δοκιμάζει, όλα για όλα, το πιο δυνατό γιατρικό, ή ζωή ή θάνατος.

Το λένε αυτό για να μην τύχη και παραξηγηθεί και τον πάρουν για κανένα απ' αυτούς τους γελοίους τύπους της φάρσας που τρέχουν πίσω απ' τις γυναικές τους κόνοντας όλα τ' άνόητα θελήματά τους.

Αν έπαιξε τέτιο ρόλο άλλοτες σε κωμωδία ο ήθοποιός αυτός, καλά θα κάνη να τον ξεχάση.

ΠΑΝΤΕΛΗΣ ΧΟΡΝ

ΕΞΕΝΟΙ ΑΝΤΙΔΑΛΟΙ

ΟΕΡΩΤΑΣ ΤΟΥ ΜΑΥΡΟΥ

(JEAN LAHOR)

Στην 'Αφρική, τόλόμαυρο ρηγόπουλο, θλιμμένο,
Τις άμετρες τις σκιάδες του τις έδωρεθη πιά·
'Από τη χώρα άπόμακρα στον κίμπο έχει χτισμένο
'Ενα παλάτι σκοτεινό, και πάει κάθε βραδιά.

Κάθεται εκεί μια λιόνταινα τρανή μέσ' στο παλάτι,
Και λυγρή και λεύτερη γυρνά του περβολιού
Τα μάκρη φέγγει στη νυχτιά τήγελαστό της μάτι·
Κι' άστραπολάμπει, θύμηση βραδιάς κολοκαριού.

Και κάτω από τους Φοίνικες, ο γήλιος σαν πεθαίνει,
Του ρήγα ο γιος νειρεύεται στη λιόνταινα σιμά·
Αυτή έχει γείρη κατά γή: πιστή κ' έρωταμένη,
Και στο ξανθό της μέτωπον ο μαύρος άκουμπά.

ΛΕΑΝΤΡΟΣ Κ. ΠΑΛΑΜΑΣ.

Βλέπουμε κι' όλες σ' όλες τις ιστορίες και σ' όλη την άγια Γραφή, πως άμα ήθελε ο Θεός να βοηθήση ένα λαό, δέν τόκανε με τα χαρτιά παρά με το να ξεδιαλέξη ένα άντρα ή δυό, που κυβερναύν καλύτερα από όλα τα συγγράμματα και τους νόμους. Δέν εξαρτάται από τα χαρτιά ούτε από το λογικό, μόνον εξαρτάται από το να στείλη ο Θεός στον κόσμο τους κατάλληλους άντρες.

Martin Luther 1483—1546.

Ο ΝΟΥΜΑΣ

ΒΓΑΙΝΕΙ ΚΑΘΕ ΚΥΡΙΑΚΗ

ΣΥΝΤΡΟΜΗ

Για την 'Ελλάδα Δρ. 10. - Για το 'Εξωτερικό)
Φρ. χρ. 10

20 λεπτά το φύλλο λεπτά 20

ΒΙΣΚΕΤΑΙ: Στα κίόσκια της Πλατείας Συντάγματος, 'Ομόνοιας, 'Υπουργείου Οικονομικών, Σταθμού Τροχιόδρομου ('Οφθαλμιατρείο), Βουλής, Σταθμού ύπόγειου Σιδηρόδρομου ('Ομόνοια), στο καπνοπωλείο Μανωλακάκη (Πλατεία Στουρνάρα, 'Εξάρχεια, στα βιβλιοπωλεία 'Εστίας' Γ. Κολάρου και Σακέτου (όδος Σταδίου, άντικρύ στη Βουλή).

Η συντρομή πλερώνεται μπροστά κ' είναι ένός χρόνου πάντα.

ΦΑΙΝΟΜΕΝΑ

ΚΑΙ

ΠΡΑΜΑΤΑ

ΔΕΝ

Ξέρουμε αν ή τελευταία άπόφαση της Εύρώπης λευτερόνει ή ξανασκληρώνει την Κρήτη, μα κι αν καταλαβαίνουμε τίποτε δε μās επιτρέπεται νάν το πούμε, γιατί δε μās άρρσει να ανακατευόμαστε σε ξένες δουλιές. Το ζήτημα της Κρήτης κατάντησε, βλέπετε, ή το καταντήσανε οι Κρητικοί, ζήτημα αποκλειστικά Κρητικό. Για νάν το φέρουνε ίσαμε δω που το φέρανε κανένα δε ρωτήσανε ούτε την Εύρώπη, ούτε την 'Ελλάδα, ούτε τον Προίγκηπα. Ρωτήσανε μοναχά τον εαυτό τους, κάνανε δηλ. του κεφαλιού τους, κ' έτσι σε κανένα δέν έχουνε σήμερα να δώσουνε λόγο, ούτε δίνουνε σε κανέναν την άδεια νάν τους ρωτήσει τί είναι αυτό που κάνανε.

Μπορούμε όμως, όσο ξένοι κι αν είμαστε στο Κρητικό ζήτημα, να πούμε κάτι που λέγεται, δίχως νάμιασε υποχρεωμένοι νάν το πι-

'Α γέρας φυ σά. Τδ καρά βι ά πλώ νει τδ παν νιά και σκί ζει τη θά λασ σα. Τδ καρά βι έχει πλώ ρη και πρύ μη.

Τήν ά νοι ξη δ λα είναι πρά σι να. Τδ χόρτα πρα σι νί ζου νε. Τδ πρό βα τα βό σκου νε στά πρά σι να χορ τάρια. Τδ παι δά κια παί ζου νε στην πρα σι νά δα. Τδ ά η δό νι τρα γου δά μέ σα στο χλω ρδ κλα δι.

πρίνος—κρίνος, βλέπει—πρέπει
κλαδι—κλειδι, κρόκος—κρότος.

πέτρα, φύτρα, λίτρα, τρύπα, τρία, τρυπά-
νι, τραπέζι, κίτρο, τράγος, τρυφερός, τρέ-
μω, τρώω, τραβάω, τρυπώ, τρίβω, τρίζω.

Ο τράγος είναι ζωηρό ζωο. Τρώει τρυφερά χόρτα. Έχει τρίχες. Είναι τριχωτός. Ο τράγος ά γα πά να πη δά και να τρέχη.

Ο ναύτης τραβά κουπί. Η βάρκα τρέχει με όρμη. Τράβα ναύτη το κουπί για να πάμε στο νησί.

Τα λύνω, στέκου νε·
τα δένω, τρέχου νε. Τι είναι;

φύτρα — λίτρα — χύτρα
τρέχω — τρέμω — τρώω
τρίβω — τρυπώ — τρίβω

άχνη, πάχνη, άράχνα, τέχνη, χρώμα, χρό-
νος, χνούδι, παχνί, χλωρός, χλιαρός, χρή-
σιμος, δχτώ, έχτες, χτένι, χτενίζω, χτυ-
πώ, χτίζω, ρίχνω, ψάχνω, δειχνώ.

Το χειμώνα κείνει κρύο. Το πρωί πέ-
φτει πάχνη. Η πάχνη είναι παγωμένο νερό. Το νερό άμα κρυώση πο λυ, γίνε ται πάχνη, χιόνι, ή αλάζι, πάγος. άμα ζεστα-
θί, γίνε ται χλιαρό και άχνίζει.

Τδ καλό παιδί σηκώνε ται πρωί, πλέ-
νε ται, χτενίζε ται με το χτένι. —Τδ καλό παιδί είναι άχτένιστο, άταχτο· ρίχνει πέ-
τρες, χτυπά τα άλλα παιδιά.

Ο καιρός είναι χρήματα.

φλώρι, φλόγα, φλέβα, φλούδα, φλαμμούρι,
φλογέρα, φλογάτα, φλογερός, φλογαρία, κό-
φτω, ράφτω, πέφτω, φτάνω, άφρίζω, βα-
φτίζω, φλογίζω, φράγη, δάφνη, νέφτι, έφτά.

Ο κήπος έχει φραγή. Η φραγή έχει πόρτα. Η πόρτα έχει άνώφλι και κατώφλι. Ο κήπος έχει μια δάφνη. Η δάφνη είναι πικρή. Έκεί μέσα είναι και μια φλαμμουριά. Η φλαμμουριά κείνει φλαμμούρι. Τδ φλαμμούρι γίνε ται γιγτρικό. Τδ πίνου-
με δταν είμαστε κρυωμένοι. Τδ νέφτι ά-
νάφτει και κείνει φλόγα. Τδ σαπούνι άφρί-
ζει. Ο φλόγαρος λέει φλογαρίες.

βρύση, βρίζα, βροχή, βρόμη, βράδυ, βρά-
χος, ραβδί, βιβλίο, βραβείο, βλαβερός, βρο-
χερός, βρέχει, βλέπει, βλάφτει, του βλο.

Βρέχει, βρέχει! Πέφτει ψιλή βροχή. Η βροχή ποτίζει τα χόρτα. Η βρίζα και ή βρόμη είναι φυτά. Τδ νερό της βρύσης έγι-
νε θολό. Ο δρόμος έγινε βρωμερός. Η ψι-
λή βροχή βλάφτει τα φυτά. Σήμερα ο και-
ρός είναι βροχερός. Η βδομάδα έχει έφτά μέρες. Τέσσερις βδομάδες κά νουν ένα μήνα.

βρέω—τρέχω βράχος—τράγος
βροχή—βρόμη βρίζα—ρίζα
βροχερός—τρομερός—τρυφερός.

στέψου με. Λέγεται λοιπόν πῶς ὁ Βενιζέλος εἶχε προσωπικὰ μὲ τὸν Πρίγκηπα Γεώργιο καὶ σήμερα πού βλέπει πῶς ὁ Πρίγκηπας θά-
ναγκασιεὶ νὰ φύγει ἀπὸ τὴν Κρήτη, ὁ Βενιζέ-
λος βρίσκει πῶς ἡ Εὐρώπη ἔχει δίκιο καὶ πῶς
ἡ τελευταία τῆς ἀπόφαση λευτερώνει τὴν Κρή-
τη... ἀπὸ τὸν Ἑλληνα τέταρτο.

Ὁ Βενιζέλος δὲν εἶναι προδότης· εἶναι,
λένε, πατριώτης καὶ βαθὺς πολιτικός. Τί φω-
νάζουνε λοιπόν οἱ Ἀθηναῖκες φημερίδες πῶς
ἡ Κρήτη ξανασκλαβώνεται, ἀφοῦ ἕνας κο-
τζάμ Βενιζέλος μᾶς βεβαιώνει πῶς ἴσια ἴσια ἡ
Κρήτη τώρα λευτερώνεται; Νὰ μὴν πιστέψου-
με, τὸ Βενιζέλο; Εἶναι λοιπόν προδότης ὁ
Βενιζέλος; Ὁχι, εἶπαμε. Ὁ Βενιζέλος εἶναι
ὁ λυτρωτὴς τῆς Κρήτης, ἀδιάφορο ἂν εφαρ-
μόζει ὁλωςδιόλου δικό του σύστημα στὶς τέ-
τιες ἐπιχειρήσεις. Μὰ λοιπόν πού τὸ σύστημά
του πέτυχε καὶ συγγέρας τὴν Κρήτη, ἃς τὸν
φωνάζουμε δῶ τὸν κ. Λυτρωτὴ νὰ λευτερώσει
καὶ τὴν Ἑλλάδα—κατὰ τὸ δικό του πάντα σύ-
στημα—ὁποδουλωνοντίας τὴνε σὲ καμιά Εὐ-
ρωπαϊκὴ Δύναμη.

ΟΙ ΑΠΕΛΠΙΣΤΙΚΕΣ

φωνές πού βγάζουν οἱ φημερίδες μᾶς ὕστερ' ἀπὸ τὸ
Κρητικὸ σίφουνα πολὺ μᾶς συγκινοῦνε, μὲ τὴ δια-
φορὰ μονάχα πῶς ὅ,τι αὐτὲς βλέπουνε σήμερα, ὁ
«Νουμάς» τὸ εἶδε ἀπὸ καιρὸ καὶ τίποτ' ἄλλο δὲν
κάνει τώρα καὶ τέσσαρα χρόνια παρὰ νὰ τὸ φω-
νάζει.

Ὅποιος ἔχει τὴν ὑπομονὴ νὰ ξεφυλλίσει τοὺς
τέσσερις περασμένους τόμους τοῦ «Νουμά» καὶ νὰ
μελετήσῃ ὅσα ἄρθρα καὶ μελέτες, σχετικὰς μὲ τὴν
πολιτικὴν μᾶς καταντιὰ καὶ μὲ τὴ φακρικὴν μᾶς
αἰσιοδοξίαν, βρίσκονται στοὺς τόμους αὐτοὺς, θά νο-
μίσει πῶς τίποτ' ἄλλο δὲν κάνουν οἱ Ἀθηναῖκες
φημερίδες σήμερα παρὰ νὰ ξανατυπώνουν τ' ἄρθρα
τοῦ «Νουμά». Αὐτὸ ὅσο κι ἂ μᾶς κολακεύει, μᾶς
κάνει καὶ νὰ πορνοῦμε πῶς οἱ σφοῖ αὐτοὶ κύριοι τόσα
χρόνια δὲ βλέπανε ἢ δὲ θέλανε νὰ δοῦνε κείνο πού
βλέπαμε μῆς, καὶ πῶς τώρα πού ἡ φωτιὰ ἔξωσε
τὸ σπῆτι μᾶς λένε πράγματα πού πέρσιν δὲ θά δι-
στάζανε νὰν τὰ χαρακτηρίσουν προδοτικά. Τίπο-
τ' ἄλλο.

ΣΤΗΝ «ΕΣΤΙΑ»

τῆς περασμένης Δευτέρας (24 Ἰουλίου σελ. 2, στήλ.
4) δημοσιεύθηκε τὸ ἀκόλουθο ἄρθρον:

«Ὁ Νουμάς δημοσιεύει τώρα ἐν ἐπιφυλλίδι τὸ Ἀνα-

γρῆπος, γραφῆ, γραφεῖο, γράφω, ζου γρα-
φίζω, γλάρος, γνώση, γνωρίζω, γνωρίζω,
λίγδα, ἀμύγδαλο, στιγμὴ, δεῖγμα.

Τὸ ἀμύγδαλο εἶναι καρπός. — Ὁ γλά-
ρος εἶναι πουλὶ τῆς θάλασσας. — Ὁ γρῆπος
πιάνει ψάρια. — Πάνω στὸ γραφεῖο γράφου-
με. — Ὁ ζουγράφος ζουγραφίζει. — Μὴ κά-
θεσαι οὕτε μιὰ στιγμὴ. — Στερνὴ μου γνώ-
ση νὰ σ' εἶχα πρῶτα. — Γράφε, διάβαζε,
μελέτα.

Τρέχα γλήγορα Γληγόρη
τῇ γλήγορῃ νὰ φτάσῃς κότε
πού τρέχει τρέχει γλήγορα
σὰ γλήγορο ζαρκάδι·
γραφεῖο — βραβεῖο — βιβλίον·
γραφὴ — τροφή — βροχή.

Θρόνος, θρηῖνος, θροφή, θραῖος, δράνα, δρά-
μι, ἔδρα, δρεπάκι, θρέφω, δροσίζω, ἰδρώ-
νω, ἄθλιος, δροσερός, δρεσιά.

Τὸ σχολεῖν ἔχει πολὺ θραῖα. Τὰ
θραῖα εἶναι καμὼ μένα ἀπὸ ξύλο.

Ἡ δὲ καὶ ἔχει τετρακόσια δράμα. Μὲ

γνωσματορίον τῆς Ἑλλ. γλώσσας χάριν τῶν γονέων,
οἵτινες ἔχουν σκοπὸν νὰ ἐκπαιδεύουν εἰς τὴν Δημοτικὴν
τὰ παιδιά των.

Τὸ ἀναγνωσματορίον αὐτό, τὸ ὁποῖον περιέχει λέξεις
ἀπὸ τὴν ἀληθινὴν Ῥωμαϊκὴν γλῶσσαν, θά ἐκδοθῇ κατόπιν
καὶ εἰς τεύχος.

Ἀνεξαρτήτως δὲ τῆς δημοτικότητος (;) τοῦ, τὸ ἀ-
ναγνωσματορίον αὐτὸ ἔχει γραφῆ κατὰ μέθοδον διδακτι-
κὴν, ἥτις κάμνει νὰ στενάξῃ ἐκείνον, ὅστις ἐνθυμεῖται τὰ
στρεβλωτήρια τοῦ Δημ. Σχολείου, εἰς τὸ ὁποῖον οἱ Ἕλλη-
νες διδάσκοντο τὸ ἀλφάβητον.

Γι' αὐτὸ ἴσια ἴσια πολεμάμε καὶ μῆς καὶ γὰρ πού
ὁ ἀγῶνας μᾶς ἔρχισεν νὰναγωνρίζεται. Βίβαια, νῆμ-
παινε τὸ ἀρραβητάρι μᾶς στὸ σχολεῖν θάτανε νίκη,
ὅχι μονάχα τῆς Δημοτικῆς μὰ καὶ τῆς Ῥωμαιοσύνης
ἀλάκαίρης. Ὅσο νάνοιζον ὅμως τὰ συμπλιασμένα
μάτια τοὺς οἱ ἀρμόδιοι καὶ νὰ δοῦν τί πρέπει νὰ κά-
νουν καὶ τί συμφέρει νὰ δώσουν στὸ ἔθνος, ἃς χρη-
σιμεύει τὸ ἀρραβητάρι μᾶς γιὰ ὁδηγὸς τῷ μυελω-
μένονε δασκάλῳ πού θέλουνε νὰ δουλέψουν κάπως
ἄθροιστότερα καὶ νὰ συντάξουν ἀρραβητάριο λιγύ-
τερο κολοκυθίνιον ἀπὸ καίνα πού κυκλοφοροῦνε στὰ
σχολεῖα σήμερα. Ὅ,τι ὕλικὸ τοὺς χρειάζεται θὰν
τὸ βροῦνε στὸ ἀρραβητάρι τοῦ διαγωνισμοῦ μᾶς.

ΘΠΟΙΟΣ

ἤθελε νὰ καμαρώσει Ταρταρινισμό μὲ τὰ ὅλα του
ἐπρεπε νὰ διαβάσῃ τὰ παλαιὰ λόγια πού εἶπε ὁ
Ράλλης σὲ συντάχτη τῆς ἐφημερίδας τὸ «Ἀστὺ»,
γιὰ τὰ Κρητικὰ κτλ. Περιττὸ νὰ πῶμε πῶς ὁ
Ράλλης βρήκε τὸν καιρὸ νὰ κεραυνοβολήσῃ τὴν Κυ-
βέρνηση καὶ νὰ μᾶς βεβαιώσῃ πῶς ἂν εἶταν ἡ ἀφεν-
τιά του στὰ πράγματα οὔτε τὸ Κρητικὸ ζήτημα θά
μπερδεύτανε καθὼς μπερδεύτηκε, οὔτε τίς ἐκκλη-
σιὰς μᾶς θά μᾶς ἀρπάζανε οἱ Βουργάροι, οὔτε οἱ
Ρουμάνοι τόσο θά ἔξαγριωνόντουσαν.

Ὁ συντάχτης τοῦ «Ἀστὺ» δὲν εἶχε τὴν ἐξυ-
πνάδα νὰν τοῦ κόψει τὴν κουβέντα στὴ μέση καὶ
νὰν τὸν ἐρωτήσῃ.

— Μὰ τόσο καιρὸ πού εἴσουν ἡ ἀφεντιά σου
πρωθυπουργός τί δουλιὰ ἐκκαμεις γιὰ νὰ μὴ μᾶς βροῦν
οἱ συφορές πού μᾶς βρήκανε σήμερα;

Ὁ Ράλλης δὲ θά χασομεροῦσε καθόλου νὰ βρεῖ
τὴν ἀπάντησιν—μιὰ στερεότυπη ἀπάντησιν πού τὴ
δίνουνε χρόνια τώρα ὅλ' οἱ μεγάλοι ἄντρες τῆς Ἑλ-
λάδας.

— Τί θέλετε νὰ κάμω, ἀπὸ οἱ πολιτικοὶ μου
ἀντίπαλοι δὲ μοῦ δώσανε καιρὸ νὰ ἐφαρμόσω κατὰ
γραμμὰ τὸ πρόγραμμά μου;

Κ' ἔτσι νύθουμε ὅλοι τὰ χέρια καὶ χύνουμε τὸ
λερωμένο νερὸ κατακέφαλα στὸ Ῥωμαῖκο.

τὸ δρεπάκι θερίζεται τὸ σιτάρι, τὸ κρι-
θάρι, τὸ χορτάρι, ἡ βρόμη καὶ ἡ βρίζα.

Τὸ χειμῶνα ὁ καιρὸς εἶναι ἄθλιος. Τὴν
ἄνοιξη εἶναι δροσερός. Τὸ καλοκαίρι ἀπὸ
τῇ ζέσθῃ ἰδρώνουμε. Τὸ χειμῶνα ἀπὸ τὸ
κρύο παγώνουμε.

Ὁ ταθελὴς νὰ ζυμώσῃς,
πρέπει πρῶτα νὰ ἰδρώσῃς.

τσάι, τσέπη, πετσά, τσίρος, κατσίκι, κα-
τσικά, κατσίκακι, κορίτσι, κουκούτσι,
τσάκιζω, τσιρίζω, τζάμι, τζιτζικας.

Ἡ κατσικά γεννᾷ, κατσίκακι. Τὸ
κατσίκακι εἶναι ζωηρὸ ζῷον.

Ὁ τσίρος εἶναι ψάρι.
Τζιτζικας ἀπ' τὸ κλαδί
τζιτζι τζιτσι τσιρίζει.

τὸ πουλὶ μὲ τσίρου τσίρου
μᾶς καλοκαρδίζει.

Ἡ γλῶσσα κόκκαλα δὲν ἔχει καὶ κόκ-
καλα τσακίζει.

Μὴν εἰσαι βίδα,
κάτσε καλά.

ἡ «Ἐφ. τῆς Κυβερνήσεως» ἀπὸ πάφες, διορισμοὺς
κτλ. καὶ ὁποῖος τύχει νὰν τὴ διαβάσῃ αὐτὲς τίς μέ-
ρες σαστίζει, ὅχι μὲ τοὺς σωροὺς τῶ ρουσφετιῶνε
πού σκεπάζουν τίς σελίδες τῆς, ἀλλὰ μὲ κείνους
πού σοῦ παίρνουν τ' αὐτιά σου φωνάζοντας νύχτα
μέρα γιὰ Κρήτες, Μακεδόνες καὶ ἄλλα τέτια κου-
ροφέαλα.

Μπορεῖ ποτὲ νὰ παθαίνουμε τέτια νύλα ὅζω,
καὶ μέσα στὸ Κράτος μᾶς νὰ καταγινόμαστε μὲ
τόση νοικοκυροσύνη στὰ μικρορουσφετάκια μᾶς;

Ἡ «Ἐφ. τῆς Κυβερνήσεως» ἀποδείχνει τρανώ-
τατα πῶς εἶναι ψέματα ὅλα ὅσα μᾶς λένε γιὰ τοὺς
κιντύνους πού μᾶς ζώνουν ὁλοτρόγυρα καὶ γιὰ τίς
κλωτσιὰς πού μᾶς ἔρχονται ἀπὸ χίλιες δυὸ μεριές.
Ἄν εἶταν ἀληθινὰ ὅλ' αὐτά, νὰ εἴσατε βέβαιοι πῶς
θὰ σταματοῦσε γιὰ δυὸ τρεῖς μῆνες τὸ ἄχρειο ὑ-
παλληλοπαζαρο πού γίνεται.

ΣΕΧΝΟΥΜΕ

γιὰ μιὰ στιγμὴ ὅλες τίς ἄλλες ἀηδίες τοῦ κ. Παλ.
Δημητρακόπουλου, τίς βραβεμένους καὶ τίς ἀεραβε-
τες, καὶ παίρνουμε μονάχα τὸ τελευταῖον μπακαλικο
ἔργο του τὴν «Ἐξέωση τοῦ Ὁθωνος» καὶ τὴ βα-
ριά βρισιὰ πού εἶχε μέσα γιὰ τὸ Συνταγματάρχην
κ. Μάνο, καὶ τὸς ὁ παλιὰθρῶπος ὁ Μάνος!.. Τέ-
τιες βρισιὲς μονάχα μὲ ξύλο ξεπλερώνονται, καὶ
γι' αὐτὸ τὴν ἄλλη μέρα ὁ ὑπὸλαρχος κ. Μάνος
ἐπίασε τὸν Κουρούπη καὶ τὸν ἔκαμε τοῦ ἑλατιοῦ.

Μὲ τὸ ξυλοφόρτωμα τοῦ Κουρούπη δὲν ἱκανο-
ποιήθηκε μόνο ὁ σεβαστὸς συνταγματάρχης πού τόσο
ἀδιάντροπα βριστήκε, μὰ καὶ ὁ μακαρίτης ὁ Ὁθω-
νας πού ρεζυλεύτηκε τόσο αἰσχρὰ ἡ μνήμη του γιὰ
νὰ ψωμιστοῦν οἱ διάφοροι φιλολογικοὶ Κουρούπηδες.
Δὲ λῆμε πῶς τὸ ξύλο δείχνει παληκαριά, μὰ κα-
μιά φορὰ χρειάζεται, ἀφοῦ μέλιστα βγήκε καὶ ἀπὸ
τὸν Παράδεισο.

Εἶναι μιὰ αἰώνια ἀρχοντιά καὶ μέλιστα κατ' ἄριστον
στὴ δουλειά. Ὅσο κι' ἂν ἐσχίσῃ ὁ ἀνθρώπος τὸ μεγάλο
τοῦ ἐπάγγελμα, πάντα δίνει ἐλπίδες, ὅσο ἐρᾷται μὲ τὰ
σωστά καὶ σοδρά μόνον ἀπ' τὴν ἐμπειρίαν πηγάζει ἡ
αἰώνια ἀπελπισία.

Thomas Carlyle.

Ἡ δουλειὰ εἶναι ὁ προορισμὸς τοῦ ἀνθρώπου σ' αὐ-
τὸν τὸν κόσμον. Θάρθῃ μιὰ μέρα, ὅπου ἐκείνος, πού δὲν
ἔχει δουλειά, δὲ θά τολμήσῃ νὰ παρουσιαστῇ μέσ' στὸ
διαμέρισμά μᾶς τοῦ ἡλιακοῦ συστήματος, παρὰ θά κοιτάξῃ
ἂν ὑπάρχει τάχα ἄλλου κανένας τεμελιάρης πλανήτης.

Thomas Carlyle

λέγε δὲ λίγα

ἀκου πολὺ λά.

μι κρὸς δίσκος, πυκνὸς κα πνὸς, κρύος ἰδρὸς,
ἀλαφρὸς ὕπνος, ζεστὸς ἀχνὸς, γλυκὸς
μοῦστος, πι κρὸς λόγος.

Ὁ ράφτης κόφτει καὶ ράφτει. — Ὁ
κλέφτης κλέφτει. — Ὁ θερίστης θερίζει. —
Ὁ βοσκὸς βόσκει πρόβατα καὶ κατσίκια,

Ὁ ἀχνὸς εἶναι ζεστὸ νερό. — Ὁ κύκνος
εἶναι πουλὶ ὁ πῶς καὶ ἡ χήνα. — Ὁ λαιμός
τοῦ εἶναι μακρὸς.

Ἀπὸ τὰ σταφύλια γίνεταί ὁ μοῦστος.
Ὁ μοῦστος εἶναι γλυκός. Ὁ μοῦστος γί-
νεταί κρασί.

Μὴν πείς ποτέ σου πι κρὸς λόγος. Ὁ πι-
κρὸς λόγος φαρμακώνει τὴν καρδιά.

ΤΡΙΑ ΣΥΦΩΝΑ

ΜΕ ΦΩΝΗΝΤΟ Ἡ ΔΙΦΤΟΓΓΟ

στρώμα, στρώνω, στρέφω, στράφτει, ρά-
φτρα, σφουρίχτρα, θερμάστρα, ἄστρο, κά-

ΣΤΗ ΦΡΟΣΥΝΗ

τῇ νύκτῃ κόρη τοῦ Ψυχάρη

Καὶ τότες πλάσμα ἐπτόχαρο,
ἐμνοστα (1) ὀφινένο
στὰ φτερούγια τῆς ζωῆς
λογιῆς ὠραῖο
κι ἀπαλό, σὰ χνούδι
σὲ φτερούγια πὸ πεταλούδι,
καὶ τότες
μὲ τις πρώτες
τις λαχτάρεις ὁ γονιός σου
ὁ νιός Ὀρφῆας
ποῦ μὲ τὴ λύρα
στὴ χεῖρα
ἦρθε νὰ μαλάξει
δ,τι σ' ἔμας εἶχαν πετρώσει
τόσοι
βάρβαροι χρόνοι
—ὦ πόνοι!—
εἶδε νὰ μπροβάλλεις
ἄλλη οὐ αἰσθητὴ
παράστασι τῶν τρανῶν πόθων.

Καὶ τώρα, Ρωμιοπούλα ἀγνή,
ποῦ μέσ' στίς φλέβες σὺν τίς φιλιτισμένες
φαγγρίζει—ὦ ἐννοίες!—
τοῦ φιλοσόφου ὁ νυχώρας,
καὶ τώρα σου ὁ γονιός,
ὁ νιός Περσέας,
πῶχει πετρώσει
μὲ τὴ Γνώση,
τὴ μέδουσα τὴν ἀγρία καὶ πανώρια,
χώρια τὸ Τέρας,
τῆς Ἀντρομέδας τὸν ὀχτρὸ τῆς νεωτέρας
εἶδε νὰ θάλλεις
πάλα οὐ χροσὴ
κοντὰ στ' ὠραῖο τὸ παλλικάρη,
ποῦ μὲ τὴ χάρη τὴ μεγάλην
τοῦ Παπποῦ σου θὰ τὸ περιβάλλεις,
νύφη ὠραῖα
σὺν τὴν Ἰδέα.

Θεριστής. 1906

Μ. Φιλάντας

(1) Ἐδνοστος—Ἐμνοστος (πρὸλ. ἐλαύνω λέμνω, κατ-
νος—ἐχαμνός, εὐνοῖχος—μνοῖχος κοίτ' ἀρχαῖα Δαυνο-
ταιχίται—Δαμνοταιχίται) λέξη βυζαντινὴ—νόστιμος, ὁμορ-
φος κ.τ.τ.

ΓΡΑΜΜΑ ΣΤΟ ΜΙΣΤΡΙΩΤΗ

Κύριε καθηγητῇ τῶν Ἑλλ. γραμμάτων κτλ.

Στὴν Ἀθήνα.

Στείλοντάς σου ἀπὸ τὸ ἀνοιχτὸ γράμμα ἐξ αἰ-
τίας τίς ἀνοήσιες πού ἐγγραφες στὴν Ἀττικὴ Τριδα
(1906 ἀρ. 11) σοῦ θυμίζω τὸ Πινδαρικό α' Ἀκέρδεια
λέλυγχε θαμενὰ κακαγύρους», καὶ σοῦ κάνω τὴν πα-
ρατήρησι, πῶς δὲν ταιριαζει σ' ἐνα καθηγητῇ, νὰ
γράφῃ «ἐπ' ἀκαιρίμαν γλῶντταν ἔλθη» γιὰ
μιά τάξη λογίων Ρωμιῶν, τοῦ δὲν χαράζουμε ἀκυ-
κλοδόρους χειμάρρους ἐπυχιόντας δυσώδη ἔλυν καὶ
βυσία παρασύροντα θνησιμαῖα ζῶα (τί εἶναι τοῦτα);
καὶ ἐκχέοντα ταῦτα εἰς τὴν δεξαμενὴν τῆς γλώσσης
τῆς περιέχουσας ὕδατα διαυγῆ ὡς τὰ τῆς Καστα-
λίας» οὔτε ἀφαιροῦνε ἀπὸ τοῦ Ἑλλ. λαοῦ τὸ ὄρ-
γανον τῆς ἀνάπτυξως οὔτε «καταρρέπτουσι μνη-
μεῖον ὅπερ ἡ νεωτέρα Ἑλλάς ἐπὶ ἑνα αἰῶνα ἀνήγει-
ρε» οὔτε α' ἐργάζονται ὅπως δολίως διαρρήξωσι τοὺς
ἀδαμαντίνους δεσμούς τῆς Ἑθνικῆς γλώσσης, δι' ἧς
συνδέονται τὰ ἀπειροπληθῆ τοῦ μεγάλου Ἑλλ. γί-
νους μέλη, γιὰτί οὔτε φορμῖα φαίνονται στὴ στέ-
ρα τῆς γλώσσης ἐξόν ἀπὸ κεῖνα πού τῆς ρίχνετε ἐ-
σεῖς σάν τοὺς ἐπίνικους τοῦ Βαλθῆ, οὐ ε' ἀφαιροῦνε
τὸ ὄργανον τῆς ἀνάπτυξως τοῦ Ἑλλ. λαοῦ, γιὰτί ἂν
εἶναι τόντις ὄργανον τῆς ἀνάπτυξως τοῦ κι' ὄχι τῆς
στρέβλωσής του, κανένας δὲν ἀφίνει νὰ τοῦ τὸ πα-
ρουνε, οὔτε ρίχνεται μνημεῖο ἐκατὸ χρόνῳ, ἐξόν ἂν
εἶναι θεμελιωμένο ἀπάνου στὴν ἀμμο, οὔτε σπάζουνε
ἐφκολα καὶ κλέφτικα («δολίως»), δεσμὰ διαμαντίνια
τῆς γλώσσης, πού συνδέει τὰ μέλη τοῦ ἔθνους.
ἐξόν ἂν εἶναι ψίφτικα διαμάντια. Δὲν ταιριαζει, λέω
νὰ γράφης τέτλια ἄρητ' ἀθέμιτα γιὰ ἀθρώπους πού
πονοῦνε τὴν πατρίδα τους, καὶ γλέποντας τὴν στρα-
τὴ καὶ κουτῇ μὲ τὴν καθρέδουσα προσπαθοῦνε νὰ
βανοῦνε στὸν τόπο τῆς τῆς μητρικῆς καὶ ζωντανῆς γλώσ-
σας πού ἔχει μελλιούνια ἀληθινὰ διαμάντια, πού ἐξη-
σε χιλιάδες χρόνια, κ' ἔδωκε Κορνάρους καὶ Βελε-
στελνὴ καὶ Σολωμὸ κι' ἔκαμε τὰ λιοντάρια τοῦ Σου-
λιοῦ τῆς Ρουμέλης τοῦ Μωριά, τῶν νησιῶν καὶ ὅλου
τοῦ Ἑλληνισμοῦ, ἐνῶ ἡ καθρέδουσα... τοῦ κύριε φυ-
λακὴν τῷ στόματί μου.

Μὴ φοβάστε λοιπόν, κ. καθηγητῇ καὶ Σα, ἀπὸ
τοὺς χυδαίσις. Ἦσῃς οἱ ἐθγενίδες. ἂν ἦστε τόντις
ἐθγενίδες μὴ προσκαλνᾶτε τὴν πολιτεία ἀνὰ λάβη τῇ
δέουσα πρόνοια, καὶ μὴ κεντᾶτε τὸ λαὸ μὲ τρόπο σὲ

ἐξεγέρση, γιὰτί πολλές φορές τὴν παθαίνουμε πρώτοι.
οἱ ὑποκινητάδες (προδοκᾶτορες καθὼς τοὺς λένε στὴ
Ρουσία, πού δὲν πήγανε λίγοι ἀπὸ καὶ πού ἤρθανε).
Ἄν ἡ Ἑθνικὴ γλῶσσα εἶναι σάν πού τὴ λένε—σκε-
δὸν διεθνῆς, κι ἂς μὴ τὴν ξέρη καλὰ καλὰ ὁ λαὸς
πού τὴν ἔχει—πύλαι Ἄδου οὐ κατισχύουσιν αὐτῆς.
Καὶ γυρίβοντας ἀνὰ ἐπιβάλλῃ ἡ πολιτεία τὴν σι-
βαρὰν τῆς χεῖρας σκέψου ἂ σφερεί ἀπὸ σὲ εἶνα
καὶ τὴ Σα σου, γιὰτί ἂν τῶντις ξυπνήσῃ ἀπὸ τὸν
ὑπνο πού κοιμάται ναρκωμένη ἀπὸ τὸ μαντραγῶρα
πού τὴν ποτίζεται ἢ τὴν ταΐζεται, τὸ χέρι πού θὰ ση-
κώσῃ θὰ πείσῃ ἀπάνου σὲ σὰς πού θὰ βρῇ μέσα στὸ
σπίτι της, στρωμένους στὸ τραπέζι τοῦ κεντρικοῦ
ταμείου, καὶ θὰ πλερωθῇ τότες ἡ ἐφκὴ ἐνὸς δικοῦ
μας πού ἔγραφε μιὰ φορὰ :

«Ἦθελα νᾶμουν Ἡρακλῆς, τὴν κόπρο τοῦ Ἀύ-
λειοῦ τῶν διδασκάλων θηλυκῶν κι' ἀρσενικῶν νὰ ρίξω
στὸν κάμπο τὸ Θεσσαλικό, τὴ γῆ νὰ καθάρίσω τῆς
δύστηνης πατρίδας μας; ἐκ σμήνους τρισαθλίου».

Κ' ἐνα ἄλλο, δάσκαλέ μου, ἔχω νὰ σοῦ πῶ, πῶς
αὐτὸ εἶδος τῶν παραφρόνων, ὅπερ ὑπάρχει ἐν τῇ φυ-
κατρικῇ τοῦ κ. Κατσαρά (δὲ μᾶς κάνετε τὴ χάρη
νὰ μᾶς ἀγοράσετε καμπόσους, μὲ τὸν παρὰ μᾶς ἐν-
νοεῖται καὶ μὲ τὴ προμήθειά σας ;), οἵτινες ἐπαγγέλ-
λονται τὴν ἱδρυσιν γλωσσικῶν ἰδιωματῶν εἶστε ὁ
κορυφαῖος καὶ πρώτος, γιὰτί ἐστὶν κι' ἡ Σα σου γυρί-
βετε νὰ φορτώσετε στὴ βάρχη τοῦ Ρωμιοῦ ἐνα φια-
στὸ γλωσσικὸ ἰδιώμα—τὴν καθρέδουσα—ρίχνοντας
στὰ σκουπίδια τὴ τιμημένη τὴ μητρικὴ μας, γιὰτί
εἶναι χυδαία !!! σεῖς εἶστε ἀξιοὶ οἴκτου καὶ διὰ
τὰ φιλανθρωπικὰ καταστήματα» ἤδη, γιὰ τὸν Κου-
δουντ τῆς Πόλης.

Κοντὰ σ' ἀφτὰ τὰ σαλιαρίσματα κατὰφρες ὁ-
μορφα ὁμορφα νὰ μᾶς πῆς καὶ κάτι ἀκόμα, πού σοῦ
φτάνει ἀπὸ μόνεχα γιὰ εἰσιτήριον στὸν Κουδουντ ἢ
τὸ Δρομοκαίτειο, πῶς δηλ. «οἱ Γερμανοὶ φοιτῶνται
οὐχὶ σπανίως μελετῶσι τοὺς Ἑλληνας συγγραφείς
κατὰ τὰς ἐκδόσεις σου». Ἀπὸ πολὺ πολὺ δὲν τὸ
πιστέω, κρίνοντας ἐξ ἰδίων τὰ ἀλλότρια, γιὰτί ἐγὼ
τουλάχιστο δὲν ξανάπιασα τὸν Ἰππόλυτο σου (τοῦ
Ἐδριπίδου) ἀφόντας πῆρα τὴν ἐγδοση τοῦ ἰδιοῦ ἀπὸ τὸ
Βερναρδάκη, ἀλλὰ κι' ἀλήθεια ἂν εἶναι, τί μ' ἀφτὸ;
Δὲ διαβάζουνε τὴν ἐγδοσή σου γιὰτί εἶναι γραμμέ-
νη στὴν καθρέδουσα, ἀλλὰ γιὰτί ἐλπίζουνε νὰ βροῦ-
νε τὴν ἐξήγησιν τοῦ κειμένου.

Ἐγὼ μάλιστα σὲ βεβαιώνω πῶς ἂν εἶχανε οἱ ἐγ-
δοσῆς σου τὴν ἀξία πού ἔχουνε τοῦ Βερναρδάκη κι'

στρο, λοῦ στρος, σκληρός.

Βρέχει! Τὸ ποτὰ μὲ τρέχει γοργὰ γορ-
γὰ καὶ γυρίζει τὸ μῦλο. Ἰδὲ καὶ καὶ ρι
στράφτει καὶ βροντᾷ, ὅτα βρέχει. Πρῶτα
βλέπουμε τὴν ἀστραπὴν καὶ ὅστερα ἀκού-
με τὴ βροντῇ. Τὸ χειμῶνα οὐτε στράφτει
οὐτε βροντᾷ. Τότες τὸ νερὸ γίνεται πά-
γος σκληρὸς καὶ κρύος. Ἡ γῆ στρώνεται
μὲ χιόνι ἂ σπρο καὶ μαλακό.

Εἶναι ἂ σπρο σάν τυρὶ,
καὶ τυρὶ δὲν εἶναι
ἔχει φύλλὰ σὰ δέν τρι,
καὶ δέν τρι δὲν εἶναι.
Τί εἶναι;
Ρε πά νι.

ΣΥΦΩΝΑ Μ' ΑΛΛΑΓΜΕΝΟ ΗΧΟ

μπ—ἀμ πέ λι, ἀμ πε λᾶς, καμ πά να, ἐμ πο-
ρος, ἐμ πό ριο, ἀμ πά ρι, κουμ πά ρος, κουμ-
πά ρα, του λούμ πα, τούμ πα.

Τὸ ἀρ νὰ κι φω νὰ ζει μπε μπε μπε.—Ἡ
καμ πὰ να χτυ πᾷ.—Ὁ ἀμ πε λᾶς ἔχει ἀμ-
πέ λια.—Τὸ ἀμ πέ λι κά νει στα φύ λια.—
Ὁ ἐμ πο ρος κά νει ἐμ πό ριο.—Στὰ ἐμ πο-
ρι κά που λοῦ νε λο γιῶ λο γιῶ πρᾶ μα τα.

Ἄ γὰ λια ἂ γὰ λια φύ τευ ε
ὁ ἀμ πε λᾶς ἀμ πέ λι
κι' ἂ γὰ λια ἂ γὰ λια ἔ γι νε
ἡ ἂ γου ρί δα μέ λι.

Τράμ πα τραμ πα λί ζου μαι,
πέ φτω καὶ τσα κί ζου μαι,
καὶ χτυ πῶ τὴ μύ τη μου,
καὶ μὲ κλαί ει ἡ νύ φη μου.

ντ—κὰν τὰ ρι, κὸν τὰ ρι, πέν τε, πεν τὰ-
ρι, πεν τὰ ρα, πε νην τὰ ρα, τρι ἀν τα, σα-
ράν τα, πε νην τα, κὰν τὴ λι, μὰν τύ λι.

Μὲ τὸ κὸν τύ λι γρά φου με.—Μὲ τὸ μὰν-
τύ λι σκου πίζου με τὴ μύ τη μας.—Δυὸ
πεν τὰ ρες κά νου νε μιὰ δε κά ρα.—Ἡ πε-
ννην τ ρα κά νει πέν τε δε κά ρες.

Τὰ χω ρά ρια σκά φτουν ται καὶ σπέρ-
νουν ται. Τὰ στά χια θε ρίζουν ται καὶ ἀ λω-

νίζουν ται. Τὰ σι τὰ ρια ἀ λέ θουν ται καὶ
κο σκι νίζουν ται. Τὰ ψω μιὰ ζυ μῶ νουν ται,
ψή νουν ται, τρώ γουν ται.

Μέ σα σ' ἔ να σεν του κά κι
εἶ ταν ἔ να πον τι κά κι
ἂ νοι ξε τὸ σεν του κά κι,
ἔ φυ γε τὸ πον τι κά κι

σμ—σμί γω, σμί λη, πεί σμα, λη σμο νῶ,
κό σμος, σει σμῆς, σβύ νω, σβού ρα, σβάρ να,
ἂ σέι στης, λι σγᾶ ρι.

Ἡ σμί λη εἶ ναι ἐρ γα λει ο τοῦ πε τρᾶ.
—Τὸ λι σγᾶ ρι καὶ ἡ σβάρ να εἶ ναι ἐρ γα-
λει ο τοῦ γεωργοῦ.—Ἡ σβού ρα εἶ ναι παι-
χνί δι τῶν παι διῶ.—Ὁ ἂ σέι στᾶς σβύ νει
τὸν ἂ σέι στη μὲ νε ρό.—Τὸ κα λὸ παι δι δὲν
κά νει πεί σμα τα.—Τὸ πεί σμα εἶ ναι κα κό.
—Τὸ πεί σμα κά νει πρί σμα.—Ὁ θε ὁς ἔ χτι-
σε τὸν κό σμο.—Ὁ πῶς ὁ κό σμος κι' ὁ Κο-
σμάς.—Τὸ κα λὸ παι δι δὲ σμί γει μὲ κα κά
παι διά.

γγ—γκ—ἄγ γε λος, φεγ γά ρι, φέγ γω, ἐγ-
γο νός, συγ γε νής, ἄγ κί στρι, στρογ γυ λός,

ἄν εἴσανε γρημμένες στὴ μητρική μας, θὰ τίς μελετούσανε οὗλοι οἱ λόγοι τοῦ κόσμου κι' ἐμεῖς οἱ Ρωμαῖοι, κι' ἐσεῖς δὲ θὰ εἴχετε τόπυ νὰ βάνετε τὰ κέρδη σας. Σοῦ θυμίζω ὅμως στὴν περίστασι ἀφ' ἧς πῶς ἐπὶ καυχᾶσθαι παρὰ καιρὸν μανιακὴν ὑποκρύπτει» δηλ. ἀπάνου κάτου «ἡ κάφρη» ἢ παρὰ καιρὸν μὲ τρέλλα παραφέρνει» κατὰ τὸν Πίνταρο.

Καὶ σὺ τέλος τῆς γραφῆς ἂν εἶπε ὁ Γλάδστωνας ἀφ' ἧς πῶς λέτε ὅτι «διὰ δύο θαυμάζω τὸ Ἑλλ. γένος. Ἄν καὶ Βον ὅτι ἐν τῷ βραχεῖ τῆς ἀνεξαρτησίας χρόνῳ οἱ λόγοι αὐτοὶ ἐκάθησαν τὴν γλῶσσαν», δὲ θὰ πῇ πῶς εἶναι τὰ λόγια τοῦ θέσφατος κι' ἀλάνθαστα γιὰτὶ κ' ἐκεῖνος ἄνθρωπος εἶτανε. Ἐπειτα καλύτεροι κριτὰδες στὸ ζήτημα ἀφ' ὅπου θαρρῶ πῶς εἴμαστε ἐμεῖς οἱ Ρωμαῖοι, πού σ' ἐφτά χρονάκια δὲν κατορθώνουμε νὰ μάθουμε νὰ γράφουμε ἕνα γράμμα τῆς προκοπῆς, καὶ πού μέσα στοὺς χιλιάδες ἀποφοίτους τῶν ἐλλ. γυμνασίων κανένας δὲν μπορεῖ νὰ γίνῃ ὑπογραμματίας κανένας γραφεὺς ἐμπορικοῦ ἂν ξέρεῖ μιὰ ξένη γλῶσσα. Ἀφ' ἧς εἶναι τὰ χάλια μας μὲ τὴ καθαρεύουσα καὶ τὸν καιρὸ πού χάνουμε γιὰ νὰ μάθουμε καὶ νὰ νοιώσουμε πράγμα πού δὲν ὑπάρχει.

Μπακοῦ, 3 τοῦ Θεριστῆ 1906.

Κ. ΑΛΑΠΑΣ

ΤΗΣ ΖΩΗΣ

ΛΟΓΙΑ ΤΗΣ ΝΙΟΤΗΣ

REMY

Τοῦ Ἑρμοῦ

Ὁ σὺ πανώρια ζουγραφιά, π' ἀθεῖς μέσ' στὸ
[νεῖρό μου,

— Ῥοδοκαλοῦσα Παναγιά, μὲ δακρυμένα μάτια,
Γιὰ Ἀφροδίτη θάθυμν μὲ πιθυμῖες ὀργιστρῶν,
Νὰ σκύψω νὰ σὲ προσκυνῶ γονατιστὸς ζητώντας

Ἀπ' τὰ λεφκά δαχτύλια σου τοῦ λυτρωμοῦ τὸ
[κρίνο,

Γιὰ στὰ ζεστά τὰ στήθια σου νὰ γύρω καὶ οἱ πόθοι
Νὰ μοῦ ματώνουν στὰ φίλὰ τὰ τρέμουλά μου χεῖλια;
— Κι ὠμένα, πάλι τὸνειρο καὶ τὸ φριχτὸ τὸ μῖσος

Καὶ τοῦ θυμοῦ ἡ ἡρώικὴ ὁρμὴ ἀνασηκώνει
Τὰ στήθια μου. Καὶ ξεπνδοῦν παλιῶν ῥυθμῶν
[ἀνάδρες

Π' ἀπ' τὰ χιλιάδα ξέθαβε τὰ φλογισμένα σπλάχνα

Στὰ χρόνια τὰ παμμάκαρα τοῦ Γερομήρου ἡ λύρα.

— Μ' ἀλήθεια, θεῖα ζουγραφιά, τί λάμπει στὴ μα-
[τιά σου,

Σάρκινος λίμνος γλάρωμα, γιὰ μαρτυροῦ σπῖθα;
Θεριστῆς 20/06.

Γ. ΣΤΕΦΑΝΗΣ

Ἄγκουρα, ἀγκυλιά, δάγκμα, γκάτζι.

Τὸ φεγγάρι εἶναι ἄστρο. — Ὅλα τὰ ἄ-
στρο εἶναι στρογγυλά.

Τὸ φεγγάρι στρογγυλὸ

περπατᾷ στὸν οὐρανό.

Φεγγαράκι μου λαμπρὸ

φέξε μου νὰ περπατῶ.

Τὸ καράβι ἔχει ἄγκουρα. — Μερικὰ ψά-
ρια πιά νουνται μὲ τὸ ἀγκίστρι. — Ὁ σκύ-
λος δαγκάει.

Τριγύρο γύρο κάγκελλα

καὶ μέσα παίζει φράγκος.

Τί εἶναι; Ἡ γλῶσσα.

δέντρο, κεντρί, χάντρα, μάντρα, ἄντρας,
χοντρός, ὀχεντρα, σήμαντρο, σκουμπρί,
γράμμα, στρέμμα, ὀχτρός, βγαίνω, μπαίνω,
μπάζω, γδέρνω.

Ἡ μέλισσα ἔχει κεντρί καὶ κεντρώει.
— Τὸ σκουμπρί τὸ χεῖμῶν εἶναι παχὺ, τὸ
καλοκαίρι γίνεταί τσίρος. — Ἡ ὀχεντρα
εἶναι φίδι φαρμακερό. — Ὁ μεγαλήτερος
ὀχτρός εἶναι ὁ σκαντσόχερος. — Τὸ σήμαν-

ΕΛΛΗΝΔΕΣ

ΜΑΖΙ ΜΑΣ ΕΛΑΤΕ !

Λιγόλογον καὶ χωρὶς σφανταχτερὲς λέξεις,
ἀκριβῶς σὰν ἀρχαία Λακωνικὴ σκυτάλη, δια-
βάξουμε σὴν «Ἀκρόπολιν» τῆς 16 τοῦ
Ἀλωνάρη τὰκόλουθον γραμματάκι μίᾱς ἁξίας
καὶ σοφῆς Ἑλληνίδας ἐπιστημόνισσας.

«Κύριε Σταθ.

Τὴ γλῶσσά σας προτιμῶ πού
τὴν ἐννοῶ ὅχι μόνο μὲ τὸ μυαλό
μου, ἀλλὰ καὶ μὲ τὴν καρδιά
μου.

Ἀθῆναι 13 Ἰουλίου

Ἄννα Κασιώγρα

Ἰατρὸς

Κ' εἶναι τὸ γραμματάκι αὐτὸ ἀπόκρισις στὸ
δημοσιογραφικὸ εἴρημα «ποῖά γλῶσσα
προτιμᾶται», πού ἔκανε πρὸς τοὺς ἀνα-
γνώστες τῆς «Ἀκρόπολης» ὁ φίλος καὶ
δικός μας κύριος Τίμολεος Σταθό-
πλος. Κ' ἡ καλὴ Ῥωμοπούλλα μὲ θάρ-
ρος παλληκαρίσιο, πού τῆς κάνει ἀληθινὴ τιμὴ,
καὶ χωρὶς ὀλωσδιόλου νὰ λογαριάσῃ τῶν ἀνί-
δων τίς πρόληψες μᾶς φανερώνει περήφανα
τὴν πολέμιον ἀγάπην τῆς πρὸς τὴ γλῶσσα τῆς
καρδιάς καὶ τῆς ἀλήθειας, πρὸς τὴ γλῶσσα τῆς
δημοτικῆς. Γιατὶ πραγματικὰ ΔΗΜΟΤΙΚΗ
εἶναι ἡ γλῶσσα πού μεταχειρίζεται σὶὰ γραφί-
ματά του ὁ κ. Σταθόπλος ὅσο κι ἂν ἀρνιέται,
ἴσως ἀπὸ κακὴ προκατάληψη, ὅτι εἶναι δημο-
τικιστὴς, κι ὅσο κι ἂν δὲ θέλει ἀπὸ πει-
σμ' ἀκατανόητο νὰ κανονίσῃ τέλεια καὶ νὰ συμ-
μορφώσῃ πέρα γιὰ πέρα τὸν φραστικὸν του
χαρακτήρα σύμφωνα μὲ τίς σοφῆς διδασκὰς καὶ
τὸ χιλιάκριβο καὶ πέρκαλο παράδειγμα τοῦ
Τρανοῦ μας τοῦ Ἀσκάλου. Μὰ ὅπως κι ἂν
εἶναι, πάντα δημοτικὴ εἶναι ἡ γλῶσσα πού με-
ταχειρίζεται σὶὰ ὥρα καὶ ζουμερὰ γραφί-
ματά του ὁ καλὸς τοῦ «Νοῦμα» φίλος καὶ
συνεργάτης. Καὶ μ' αὐτὴ βέβαια τὴ σκέψη,
ὅτι δηλαδὴ ἡ γλῶσσα τοῦ κυρίου Σταθόπλου

δὲν εἶναι τίποτε ἄλλο παρὰ δημοτικὴ, μ' αὐτὴ
βέβαια τὴ σκέψη μᾶς διαλαλεῖ ἡ πολυσπουδᾶ
σμένῃ Ἑλληνίδα δι' αὐτὴ τὴ γλῶσσα προτιμῶ,
γιατὶ αὐτὴ βασιλεύει σὶὸ φωτεινὸ τῆς τὸ μυαλό
κι αὐτὴ χτυπᾷ σὶὴν καρδίαν τῆς τὴν παρθε-
νικὰ καὶ τρυφερῇ. — Νὰ λοιπὸν καὶ μὴν ἄλλη
λεβέντισσα πού μέσα τῆς ἀνταρτέτης τῆς λευ-
τεριάς ὁ λόγος κ' ἐγένετο στοχαστικὴ δουλεύ-
τρα τῆς Ἰδέας.

— Νὰ μὴν ἄλλη καινούργια φυλαινάδα μας
ἀπὸ κείνες πού δίνουν φτερά σὶὸ νοῦ μας καὶ
θάρος γιὰ τὸν Ἀγῶνα μας, κι ἀπὸ κείνες
πού καμαρώνω κι ἀναγαλλιδίζω μέσα μου σὰ
συλλογίζουμαι πῶς ἐπάνω σὶὸν ἴδιον μ' ἐμᾶς
δρόμον δουλεύουνε καὶ γιὰ τὴν ἴδιαν μ' ἐμᾶς
Ἰδέαν. Ἀς χαιρετίσουμε λοιπὸν ὅλοι μας μ'
ἀγάπην, μ' ἐχτίμησιν, μὲ σεβασμὸν τὴ νέα μας
συναγωνίστρα, κι ὅς τὴν παρακαλέσουμε μαζὶ
μας νὰ βροντοφωνήσῃ πρὸς διὰ τῆς Ῥωμο-
σύνης τὰ τετράπλατα καὶ πρὸς ὅλην τὴν Ἑλ-
λάδα τῆς διασποράς, ὅς βροντοφωνήσῃ τὰκό-
λουθα βαθυστόχαστα λόγια.

«Ἑλληνίδες μαζὶ μας ἐλάτε! — Σεῖς πού
σὶὴν καρδίαν σας περικλείετε διὰ τὰ λευκὰ
αἰσθήματα τῆς καλωσύνης καὶ τῆς ἀγάπης.
Σεῖς πού σὶὴν ψυχὴν σας τὴ θεϊκὴν λαμπυρί-
ζουν ὅλες οἱ ἀρετὲς καὶ Σεῖς πού χαρίζετε σὶὸ
πολυτραννισμένον ἔθνος μας ὅλην τὴ δύνα-
μιν ἐκείνην πού μᾶς βάσταξε μέσα σὲ τόσους
καὶ τόσους κατακλυσμούς καὶ σὶὰ χρόνια τὰ
δίσεχτα μᾶς λήτρωσ' ἀφ' τὰ τάρταρα καὶ μᾶς
ξανάζησε καὶ τώρα πάραξοῦμε, Ἑλληνίδες μα-
ζὶ μας ἐλάτε κι ἀγαπήστε τὴ γλῶσσα μας τὴ
ζωντανή, τὴ γλῶσσα τῆς καρδιάς καὶ τῆς ἀλή-
θειας, τὴ γλῶσσα τῆς λεβέντικης καὶ τὴν παλ-
λικαρίσια, καὶ γενῆτε καλὲς μου, λάτρισσες τῆς
ἀγίας, τῆς ἐφτάχαρης, τῆς ἐθνοσωστρῆς τῆς
Ἰδέας μας. Εἶναι τὸ πολυτιμώτερον ἐθνικὸν
μας χεῖμα ἡ γλῶσσα μας ἡ ζωντανή κ' εἶναι
ἡ γλῶσσα πού σᾶς πρέπει γιὰτ' ἔχει τὴ δική
σας ὁμορφίαν καὶ τὴ δική σας χάριν τὴν ἀσύγ-
κριτη. Κ' εἶναι νικητὴ τοῦ θανάτου ἡ Ἰδέα
μας. Κ' εἶναι τραγοῦδι τραγουδιῶν ἡ γλῶσσά

τρο. χτυπᾷ οἱ ἀθροῖποι πᾶνε σὶὴν ἐκκλη-
σίαν μπαίνου νὲ μέσα μὲ σέβας καὶ κάνου νὲ
τὴν προσευκὴ τους. Μὴ βγαίνεις ἰδρωμέ-
νος σὶὸν ἀγέρας. — Τὸ βράδυ ὁ βοσκὸς μπά-
ζει τὰ πρόβατα μέσα σὶὴν μάντρα.

ΤΟ ΑΡΦΑΒΗΤΟ

Τὰ γράμματά τοῦ ἀρφαβῆτου εἶναι
εἰκοσιτέσσερα· δηλαδὴ·

α	Α	ἄρφα	ν	Ν	νῦ
β	Β	βῆτα	ξ	Ξ	ξῦ
γ	Γ	γάμμα	ο	Ο	ὀμικρο
δ	Δ	δέλτα	π	Π	πί
ε	Ε	ἐψιλο	ρ	Ρ	ρῶ
ζ	Ζ	ζῆτα	ς	Σ	σίμα
η	Η	ἦτα	τ	Τ	τά
θ	Θ	θῆτα	υ	Υ	ὕφιλο
ι	Ι	γιῶτα	φ	Φ	φί
κ	Κ	κάππα	χ	Χ	χί
λ	Λ	λάμδα	ψ	Ψ	ψί
μ	Μ	μῦ	ω	Ω	ὠμείγα

Τὰ φωνήεντα εἶναι ἑπτὰ· α ε η ι ο υ ω·
Τὰ σύφωνα εἶναι δεκά· β γ δ ζ θ
κ λ μ ν ξ ρ σ τ φ χ ψ.

Οἱ δίφτογγοι εἶναι ἑντεκα· αι ει οι αυ
ηυ ου φ η ψ.

Οἱ τόνοι εἶναι τρεῖς· ὀξεῖα, βαρεῖα,
περισπωμένη.

Τὰ πνέματα εἶναι δύο· φιλὴ καὶ δασεῖα.
Σημάδια (κομματισμοὶ) εἶναι ἡ τελεία·
ἡ ἄνω τελεία· τὸ κόμμα, τὸ θαυμαστικόν·
τὸ ρωτηματικόν· τὸ χωριστικόν — καὶ τὰ δια-
λυτικά.

Ἐμαθα τὴν ἄρφα, ἔμαθα τὴ βῆτα

τί χαρὰ μαννοῦλα·

τώρα σὶὴν στιγμοῦλα

ἔγινα μεγάλος. Νὰ μαννοῦλα κοίτα!

Τ Ε Λ Ο Σ